

Graag wil ik deze spreektijd benutten om de kwetsbare burger die wij ondersteunen in werk/dagbesteding en wonen toe te lichten en een aantal vragen te stellen.

In het beleidskader WMO ligt de nadruk logischerwijs op het benutten van de eigen kracht, inzet eigen netwerk, inzet vrijwilligers en meer vanuit collectieve voorzieningen de vraag van de kwetsbare burger beantwoorden.

Ik wil graag wijzen op de kwetsbare kant van onze groep cliënten met een verstandelijke beperking en soms ook psychiatrische problematiek die wij nu vooral individueel begeleiden.

Laatst vroeg een wethouder in een gemeente aan een van onze cliënten waar hij hulp bij nodig had. Concrete zaken kon hij goed benoemen: administratie en geld bijvoorbeeld. Verder noemde hij vooral: wat praten, en koffie drinken. Of een wandeling maken.' Zou dat ook met een maatje of aardige vaste bezoeker kunnen?' Vroeg de wethouder. Ja, hoor zei deze cliënt.

Wat hij in dit geval zelf niet kon vertellen was dat hij naast zijn verstandelijke beperking een ontwijkende persoonlijkheidsstoornis heeft en daarom mensen niet vertelt wat hij bedoelt of zou willen. Hij geeft sociaal wenselijke antwoorden en loopt daarom vaak tot altijd vast in sociale contacten, in georganiseerde vrijetijdsgroepen en pas wanneer het heel hoog oploopt komt alle frustratie erin uit. Dan schelt hij naar de burens, naar zijn werkmeester en naar de begeleiding als die voor het wekelijkse uurtje bij hem thuis komt om tussen aanhalingstekens, 'koffie te drinken' of 'te wandelen'.

Dan is de vrijwilliger al boos weggegaan, de begeleider van de vrijetijdsgroep heeft gebeld en aangegeven dat het wel heel moeizaam is om hem tussen de andere mensen (met ook een beperking) te begeleiden.

De begeleider professional is aan zet: tijdens de wandeling vertelt hij omdat er een vertrouwensband is en omdat de begeleider weet hoe te sturen en te vragen. Dan kan de begeleider samen met de cliënt kijken of er nog wat te redden valt of dat de sociale situatie niet meer te redden is en er weer afgesloten moet worden om na een rustperiode weer een nieuwe situatie op te zoeken waar hij toch contacten heeft.... En volgend jaar is hetzelfde weer aan de hand!

Kenmerk van de groep mensen die wij begeleiden is:

- ze kunnen hun eigen hulpvraag moeilijk verwoorden
- ze begrijpen de sociale context niet altijd, begrijpen niet altijd het gedrag van de ander of vertonen zelf moeilijk gedrag: Ze zijn onaangepast in de omgang met anderen waardoor het koppelen aan groepen en vrijwilligers vaak tijdelijk succesvol is maar spaak loopt na verloop van tijd. Het hoeft voor hen niet meer na vrijwilliger 3 of sociale activiteit nr 6.
- inzet van burens en buurtgenoten ligt daarom gevoelig: hoe lang gaat dat goed en wat als het weer misgegaan is? Het zijn de mensen die je dagelijks of regelmatig tegenkomt....

Deze mensen willen hulp van een begeleider, een professional, die kan intermediairen, die privacygevoelige informatie (diagnoses en omgangsadviezen) op een professionele manier kan

interpreteren en handelt vanuit die professie. Dat is over het algemeen het verschil met vrijwilligers en professional, die komt keer op keer terug.

Mijn oproep is om toch ook deze groep in beeld te houden. Maar vooral ook onze houding naar deze mensen die zo anders bedoelen dan ze aangeven, zo anders willen dan ze doen.

Ze hebben een verstandelijke beperking die niet tijdelijk is en dus geen kortdurende oplossing of begeleiding vraagt, maar ze hebben levenslang als het gaat om hun beperking. En om deel te kunnen nemen aan de voor hen complexe samenleving hebben ze steeds weer opnieuw hulp nodig. Hun leervermogen is beperkt!

Daarnaast vragen we uw aandacht voor de gevolgen van de verhoging eigen bijdrage bij de functie begeleiding, de verandering in werken naar vermogen, minder vergoeding vanuit het ziekenfonds enz. Onze doelgroep leeft van een minimum en we zien en verwachten dat veel van onze cliënten het moeilijk gaan krijgen in het rondkomen binnen hun budget.

Er is de eigen bijdrage voor begeleiding, veel sociale activiteiten vragen een eigen bijdrage, veel leuke dingen in het leven kosten geld.

Het gevolg kan zijn dat ze geen hulp / begeleiding meer willen omdat het geld kost. Dat klinkt positief, maar de ervaring leert dat wanneer deze mensen zich terugtrekken ze binnen afzienbare tijd bekend zijn bij politie, justitie, in de schuldsanering komen, overlast veroorzaken naar burens of in de wijk, vervuilen in hun woning, geen werk meer hebben, enz.

De vraag is of u de financiële situatie van deze doelgroep kent en of u mee kunt denken in tegemoetkoming van hen die wel willen, maar niet of nauwelijks kunnen voorzien in hun levensbehoefte waarvan begeleiding er een is!

Daarnaast begeleiden we cliënten wonend in de gemeente woerden in groepsverband. Ze wonen in Woerden maar hebben dagbesteding in een aangrenzende gemeente. Reden hiervan is dat de cliënt en diens vraag / interesse niet matcht met het aanbod dichtbij het woonadres.

De vraag is of er in de toekomst rekening gehouden wordt met de wens van de cliënt of dat het aanbod van de gemeente bepalend is?

Wat zijn de keuzevrijheden van de cliënt en wanneer hij wel wil kiezen voor een passend aanbod in een andere gemeente, wat zijn dan de consequenties?

Tot slot, wil ik vooral ook benadrukken dat de transitie begeleiding individueel en groep, ons ook helpt kansen te benutten voor zowel onze cliënten als de maatschappij.

Want naast het voorbeeld wat ik net gaf, zijn er ook cliënten, kwetsbare burgers die vanuit de kanteling meer kansen zullen krijgen in het meer volwaardig deelnemen in de samenleving. Wanneer wij mogelijkheden bieden, hen activeren hun eigen kracht te benutten met ondersteuning daar waar nodig, zal hen dat waardigheid en voldoening geven.

Het wijkgebouw de Plint is wat dat betreft een mogelijkheid waar onze cliënten, uw burgers iets kunnen halen en brengen en waar wij als zorgorganisaties, welzijnsorganisaties,

vrijwilligersorganisaties, buurtgroepen en zorgvragers elkaar ineens tegenkomen vanuit een ander perspectief. Niet meer ieder zijn eigen cliënten en kaders. We moeten denken vanuit een aanbod. Dan blijkt vaak dat we dezelfde doelstelling hebben, we organiseren soms dezelfde activiteiten en ontdekken 'noodgedwongen' dat we vanuit samenwerking naast elkaar, aanvullend of overlappend elkaar zouden kunnen versterken en een kwalitatief hoogstaand aanbod van producten vanuit gezamenlijkheid kunnen organiseren. Zolang er oog is voor professionaliteit daar waar die specifiek nodig is, en wij buiten de kaders van de eigen organisatie kunnen denken, is er veel mogelijk.

Dagbestedingscliënten van Philadelphia bereiden onder begeleiding van een professional en hulp van een stagiaire die een leerwerktraject volgt een maaltijd die genuttigd wordt door mensen bijeengekomen vanuit een buurtinitiatief.

Tussen vier en vijf komt een vrijwilliger van Welzijnswerk die een club mensen begeleid in leren koken, en vanaf vijf uur zijn daar de mensen uit de wijk die tegen betaling een gezonde maaltijd kunnen eten of ophalen.

De professional zit in de spreekkamer en ontvangt al dan niet op afspraak mensen met vragen over administratie, post, financiën, sociale problemen en adviseert, helpt, steunt, regelt passende hulp, of plant later een afspraak thuis bij de hulpvrager om zaken goed af te handelen.

Dan is er 's avonds een informatieavond over de veranderingen die gepaard gaan met de transitie begeleiding AWBZ/WMO georganiseerd door verschillende zorgorganisaties.

En op zaterdag vind een training weerbaarheid en sociale vaardigheden plaats, gegeven door een professional, die mensen helpt om Nee te zeggen of actief dingen te ondernemen.

Veel van onze cliënten kunnen daar zeker baat bij hebben. Een aantal zal toch individuele begeleiding nodig hebben, omdat hun vraag achter de vraag zodanig kwetsbaar en gevoelig is of omdat ze steeds weer opnieuw begeleiding naar het een of ander nodig blijven hebben.

Om een beeld te geven van deze groep mensen met een verstandelijke beperking willen we u graag een aantal cliëntportretten geven waarin duidelijk omschreven staat wie onze cliënten, uw kwetsbare burgers zijn, hoe wij hen begeleiden, wat we bieden en wat de risico's zijn voor hen. Wilt u deze in uw achterhoofd te houden wanneer u het beleidskader bespreekt?

Portretten Ambulante begeleiding

Het kabinet heeft binnen de zorg een pakket aan maatregelen in voorbereiding, die van invloed zijn op het leven van mensen met een verstandelijke beperking. In tabel 1 op deze pagina laten we zien op hoeveel van onze cliënten deze maatregelen betrekking hebben. Ook laten we zien hoeveel cliënten met meerdere maatregelen te maken hebben: de zogenaamde stapeling, die in tabel 2 wordt weergegeven. Verder geeft figuur 1 een inzicht in de inkomenssituatie van de cliënten.

Bij deze maatregelen hebben we met elkaar de neiging om steeds te praten over bepaalde groepen mensen. Maar uiteindelijk gaat het bij de ambulante begeleiding om allemaal unieke mensen, die elk hun eigen leven leiden en daarbij met specifieke problemen te maken hebben. In deze map treft u zes cliëntportretten aan, waarmee we illustreren hoe alle ontwikkelingen op individueel niveau van invloed zijn.

1. IMPACT MAATREGELEN

Voorgestelde maatregel	Aantal cliënten	%
1. Zorg gaat van AWBZ naar WMO	2.970	40
2. Omzetten naar zorg zonder verblijf (ZZP 3 + 4)	2.438	33
3. Bezuinigingen op de WSW	1.614	22
4. Verlaging IQ-grens naar 70	1.598	21
5. Hogere kosten voor (1e lijns) zorg	1.385	19
6. Omzetten naar zorg zonder verblijf (ZZP 5 - 8)	1.357	18
7. Meerdere loketten AWBZ / WMO	1.079	14
8. Omzetten naar zorg zonder verblijf (ZZP 1 + 2)	728	10
9. Geen zorginkoop PGB meer mogelijk	676	9
10. Bezuinigingen op speciaal onderwijs	385	5
11. Herkeuring Wajong	pm	pm

Tabel 1: Overzicht van het aantal getroffen cliënten door de gestelde kabinetsmaatregelen

TOELICHTING

In tabel 1 is voor elke maatregel afzonderlijk weergegeven hoeveel impact de maatregel heeft op de 7.500 geïnventariseerde cliënten.

BIJVOORBEELD:

In de tabel is zichtbaar dat 2.970 cliënten geconfronteerd worden met de overgang van AWBZ naar WMO. Dit gaat om 40% van de cliënten.

2. STAPELING MAATREGELEN

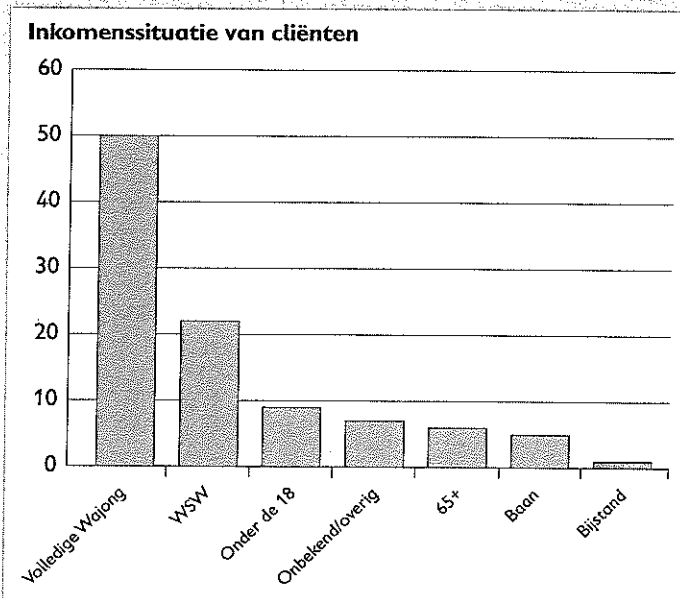
Aantal maatregelen	Aantal cliënten	%
0 maatregelen*	0	0
1 maatregel	3072	41
2 maatregelen	2573	35
3 maatregelen	1346	18
4 maatregelen	408	5
5 maatregelen	55	1
6 maatregelen	5	0
Totaal	7.459	100

Tabel 2: Overzicht opstapeling van maatregelen voor cliënten

TOELICHTING

In tabel 2 is te zien hoeveel cliënten getroffen worden door cumulatie van bovenstaande maatregelen. Hier is te zien dat de meeste cliënten getroffen worden door 1 of 2 maatregelen. De cliënteffecten zullen nog verder toenemen door een deel van de cliënten dat door herkeuring van de Wajong getroffen zal worden.

3. OVERZICHT INKOMSTENSITUATIE VAN CLIËNTEN

Figuur 1: Overzicht inkomenssituatie van cliënten

TOELICHTING

In figuur 1 is zichtbaar dat 50% van de cliënten inkomen ontvangt uit een volledige Wajong-uitkering. Een totaal van 22% van de cliënten leeft op basis van een WSW-salaris. Een relatief kleine groep heeft een reguliere baan of ontvangt bijstand.

Philadelphia is in de buurt!

Adressen regiokantoren

Philadelphia Zorg Noord	Dr. Obe Postmastraat 1a	8602 XV Sneek	T (0515) 42 98 30
Philadelphia Zorg IJsselmond	Meeuwenplein 5	8261 WB Kampen	T (038) 711 32 10
Philadelphia Zorg Randmeren	Nunspeterweg 122	8076 PD Vierhouten	T (0577) 41 18 00
Philadelphia Zorg Oost	Schrevenweg 6	8024 HA Zwolle	T (038) 453 87 02
Philadelphia Zorg Gelderland-Midden	President Kennedylaan 106	6883 AX Velp	T (026) 365 15 15
Philadelphia Zorg Zuidoost	Bijsterhuizen 11-40	6546 AS Nijmegen	T (024) 343 70 00
Philadelphia Zorg Zuidwest	Groenmarkt 19a	3311 BD Dordrecht	T (078) 711 07 00
Philadelphia Zorg Noordwest	W.M. Dudokweg 87/89	1703 DC Heerhugowaard	T (072) 576 88 10
Philadelphia Zorg Gooi- en Eemland	Monnickskamp 8	1273 JS Huizen	T (035) 523 86 12
Philadelphia Zorg Utrecht	Coltbaan 5	3439 NG Nieuwegein	T (030) 602 33 77
Philadelphia Zorg Holland	Prins Bernhardlaan 12	2405 VT Alphen aan den Rijn	T (0172) 42 71 22
Philadelphia Zorg West	Overschieeweg 306	3112 NC Schiedam	T (010) 238 33 70
Philadelphia Zorg Gelderland-Noord	Hoofdstraat 43	7311 JT Apeldoorn	T (055) 368 04 40
Philadelphia Zorg Amsterdam e.o.	Grasweg 61	1031 HX Amsterdam	T (020) 630 49 00

- Philadelphia Zorg Noord
- Philadelphia Zorg IJsselmond
- Philadelphia Zorg Randmeren
- Philadelphia Zorg Oost
- Philadelphia Zorg Gelderland-Midden
- Philadelphia Zorg Zuidoost
- Philadelphia Zorg Zuidwest
- Philadelphia Zorg Noordwest
- Philadelphia Zorg Gooi- en Eemland
- Philadelphia Zorg Utrecht
- Philadelphia Zorg Holland
- Philadelphia Zorg West
- Philadelphia Zorg Gelderland-Noord
- Philadelphia Zorg Amsterdam e.o.

